

Postanowienie nr

976/RT/2025

Organ wydający

Zarząd Województwa Śląskiego

W sprawie

uzgodnienia projektu planu ogólnego Gminy Irządze w zakresie zgodności z zadaniami samorządowymi służącymi realizacji inwestycji celu publicznego określonymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ oraz uwzględnienia rekomendacji i wniosków zawartych w Audycie krajobrazowym województwa śląskiego, a także uwzględnienia ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+;

(Pismo Wójta Gminy Irządze znak: DZP.6721.2.1.2025 z 06.11.2025 r.)

Na podstawie

art. 106 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 572 z późn. zm.), oraz art. 13i ust. 3 pkt 5 lit.b, art. 24, art. 25 ust. 2 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 z późn. zm.)

Zarząd Województwa
Śląskiego w składzie:

1. Marszałek Województwa	– Wojciech Saługa - nieobecny
2. Wicemarszałek Województwa	– Leszek Pietraszek - obecny
3. Wicemarszałek Województwa	– Grzegorz Boski - nieobecny
4. Członek Zarządu Województwa	– Joanna Bojczuk - obecna
5. Członek Zarządu Województwa	– Rafał Adamczyk - obecny

Postanawia

odmówić uzgodnienia projektu planu ogólnego Gminy Irządze

Uzasadnienie:

Wójt Gminy Irządze pismem znak: DZP.6721.2.1.2025 z 06.11.2025 r., przedłożył Zarządowi Województwa Śląskiego projekt planu ogólnego Gminy Irządze (dalej zwany projektem planu ogólnego) do uzgodnienia w zakresie zgodności z zadaniami samorządowymi służącymi realizacji inwestycji celu publicznego określonymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ oraz uwzględnienia rekomendacji i wniosków zawartych w Audycie krajobrazowym województwa śląskiego, a także uwzględnienia ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+.

Zgodnie z przepisem art. 42 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zwanej dalej Ustawą o planowaniu) sejmik województwa uchwała plan zagospodarowania przestrzennego województwa.

Plan województwa jest aktem planowania określającym zasady organizacji przestrzennej województwa.

Plan województwa musi uwzględniać ustalenia wynikające z różnego typu aktów planowania specjalistycznego, dotyczące m. in. ochrony przyrody, środowiska i krajobrazu. Zagadnienia, które obligatoryjnie powinny się znaleźć w planie województwa określa przepis art. 39 ust. 3 Ustawy o planowaniu, natomiast mogą one zostać rozszerzone, w zakresie spraw zależnych od woli samorządu województwa, ze względu na prowadzoną regionalną politykę przestrzenną. Jednocześnie zapisy planu województwa muszą być spójne ze strategią rozwoju województwa.

W związku z powyższym Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr VI/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 (zwany dalej Planem 2020+, opublikowany w Dz. Urz. Woj. Śl. z 2016 r. poz. 4619) określa podstawowe elementy układu przestrzennego, ich zróżnicowanie i wzajemne relacje. Głównymi elementami części tekstowej są: Diagnoza stanu, Wyzwania polityki przestrzennej województwa oraz Ustalenia.

Plan 2020+ wiąże organy gminy w zakresie planowania lokalnego, zgodnie z art. 13a ust. 1 oraz art. 13b pkt 2 Ustawy o planowaniu, organ gminy ma obowiązek sporządzić projekt planu ogólnego gminy, uwzględniając m.in. ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Projekt planu ogólnego podlega uzgodnieniu z Zarządem Województwa zgodnie z art. 13i ust. 3 pkt 5 lit b w związku z art. 13b pkt 2. Uwzględnienie ustaleń Planu 2020+ w projekcie planu ogólnego powinno następować nie na podstawie deklaracji organu sporządzającego projekt planu ogólnego, lecz z czynnym udziałem Zarządu Województwa Śląskiego, który w trybie uzgodnienia wyraża akceptację co do sposobu uwzględnienia ustaleń Planu 2020+ w projekcie planu ogólnego.

Realizując zapisy art. 13a ust. 1 oraz art. 13b pkt 5 Ustawy o planowaniu, organ gminy sporządzając projekt planu ogólnego gminy, uwzględnia m.in. rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym. Uwzględnienie rekomendacji i wniosków Audytu krajobrazowego w projekcie planu ogólnego gminy powinno następować nie na podstawie deklaracji organu sporządzającego projekt planu ogólnego gminy, lecz z czynnym udziałem zarządu województwa, który w trybie art. 13i ust. 3 pkt 5 lit b, w związku z art. 13b pkt 5 Ustawy o planowaniu dokonuje uzgodnienia projektu planu ogólnego gminy.

Zgodnie z przepisem art. 38 i 38a Ustawy o planowaniu Organy samorządu województwa dla obszaru województwa sporządzają, nie rzadziej niż raz na 20 lat audyt krajobrazowy.

Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości, a w szczególności wskazuje zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów, oraz rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów.

Na podstawie art. 38b Ustawy o planowaniu Zarząd Województwa Śląskiego sporządził, a Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą Nr VII/16/16/2025 z 23.06.2025 r. przyjął Audyt krajobrazowy województwa śląskiego (zwany dalej Audytem krajobrazowym), który wszedł w życie 22.09.2025 r.

Audyt krajobrazowy opublikowany został na stronie forum przestrzeni (<https://forum-przestrzeni.slaskie.pl/pl/audyt-krajobrazowy>).

W ramach Audytu krajobrazowego w granicach administracyjnych gminy Irządze wskazuje się:

1. krajobrazy priorytetowe:

- „Lelów-Dolina Białki” - ID 1080, kod krajobrazu 24-342.13-012;
- „Irządze” – ID 1081, kod krajobrazu 24-342.13-016.

Dla wskazanych krajobrazów opracowano:

- a) karty charakterystyki krajobrazów (Część I – część opisowa Audytu krajobrazowego, Tom II, 1080_1_Dok_charakterystyka; 1081_1_Dok_charakterystyka)
- b) karty zagrożeń, rekomendacji i wniosków (Część I – opisowa Audytu krajobrazowego, Tom II, 1080_2_Dok_zagr_rekom; 1081_2_Dok_zagr_rekom),

2. walory estetyczno-widokowe.

Szczegółowe informacje dotyczące wniosków i rekomendacji wynikających z Audytu Krajobrazowego dla gminy Irządze znajdują się na stronie Forum Przestrzeni (<https://forum-przestrzeni.slaskie.pl/pl/gminy/irzadze.html>)

Organ dokonał analizy projektu planu ogólnego, w trakcie której stwierdzono, iż **zawiera zapisy niezgodne z niektórymi rekomendacjami wynikającymi z Audytu krajobrazowego**, zawartymi w kartach zagrożeń i rekomendacji dla krajobrazów priorytetowych:

1. ID 1080 „Dolina Białki” tj.:

wyznaczenie strefy zieleni i rekreacji 1SN o profilach funkcjonalnych m.in. teren usług sportu i rekreacji, teren zieleni naturalnej, teren lasu.

Profile funkcjonalne ww. strefy planistycznej dopuszczają zalesienie terenów obecnie niezalesionych, a także dopuszczają zabudowę w ramach profilu usług sportu i rekreacji. Ze względu na wielkość jednostki istnieje zagrożenie, iż mogą one zostać zlokalizowane na całym jej obszarze, co niewątpliwie doprowadziłoby do zaburzenia lub degradacji znacznego fragmentu Doliny Białki, a tym samym utraty jej walorów przyrodniczych.

W karcie zagrożeń, rekomendacji i wniosków dla krajobrazu priorytetowego zawarto zapisy dotyczące m.in.:

- zachowania i wyeksponowania naturalnych dolin i koryta rzeki Białka;
- niezalesiania terenów otwartych;
- zachowania połączeń ekologicznych w krajobrazie;
- nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych.
- realizacji nowej zabudowy jedynie m.in. w pasie 100 m od istniejącej zabudowy i dróg

2. ID 1081 „Irządze” tj.:

wyznaczenie stref otwartych 12SO, 16SO, 21SO i 23SO o profilach funkcjonalnych dopuszczających realizację elektrowni słonecznych, które negatywnie mogą wpłynąć na zachowanie cech charakterystycznych tradycyjnych krajobrazów otwartych rozłogów pól, łąk i pastwisk, zadrzewień i innych elementów wyposażenia wnętrza krajobrazowych, określających tradycyjny charakter krajobrazu; zachowanie tradycyjnych typów rozłogu pól, łąk i pastwisk przy podziałach i scalaniu nieruchomości.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że wymienione rozwiązania przyjęte w projekcie planu ogólnego naruszają wnioski i rekomendacje zawarte w Audycie krajobrazowym województwa śląskiego dla przedmiotowego obszaru (Część I – opisowa Audytu krajobrazowego, Tom II, 1080_2_Dok_zagr_rekom; 1081_2_Dok_zagr_rekom):

1. przeciwdziałania zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego: Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobliwych form rzeźby zboczy dolin i koryta Białki, Halszki i dopływów na odcinkach o dużej naturalności oraz zachowanie starorzeczy. (ID 1080, pkt 2);
2. przeciwdziałania zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu:
 - a) Niezalesianie terenów otwartych (ID 1080, pkt 7);
 - b) Zachowanie połączeń ekologicznych w krajobrazie, w tym wyłączenie z zabudowy korytarzy ekologicznych (ID 1080, pkt 12);
 - c) Zachowanie poza obszarami leśnymi i zwartymi obszarami zabudowanymi struktury typowego dla obszaru mozaikowego krajobrazu otwartego, w szczególności drobnego szachownicowego układu pól, ekosystemów łąk, pastwisk, liniowych, obszarowych i punktowych zadrzewień, terenów podmokłych (ID 1081, pkt 7);
 - d) Ograniczanie barier migracyjnych dla flory i fauny metodami przyrodniczymi i technicznymi, właściwymi do istniejących uwarunkowań (ID 1081, pkt 11);
3. przeciwdziałania zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładunku przestrzennego oraz walorów estetycznych:
 - a) Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu (ID 1080, pkt 13 oraz ID 1081, pkt 13);
 - b) Realizacja nowej zabudowy jedynie na terenach zainwestowanych i wyznaczonych do zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących w dniu uchwalenia audytu, oraz w pasie 100 m od istniejącej zabudowy i dróg (ID 1080, pkt 14);
 - c) Zachowanie cech charakterystycznych tradycyjnych krajobrazów otwartych dolin rzecznych: rozłogów pól, łąk i pastwisk oraz zadrzewień, w tym w procesach podziałów i scalaniu nieruchomości (ID 1080, pkt 17);
 - d) Zachowanie cech charakterystycznych tradycyjnych krajobrazów otwartych rozłogów pól, łąk i pastwisk, zadrzewień i innych elementów wyposażenia wnętrza krajobrazowych, określających

- tradycyjny charakter krajobrazu; zachowanie tradycyjnych typów rozłogu pól, łąk i pastwisk przy podziałach i scalaniu nieruchomości (ID 1081, pkt 18);
- e) Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych (ID 1081, pkt 19);
4. przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych:
- a) Tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych o szerokości co najmniej 5 m, poprzez odstąpienie od ich użytkowania i umożliwienie naturalnej sukcesji roślinności rodzimej, z wyłączeniem cennych siedlisk łąkowych wymagających ekstensywnego użytkowania (ID 1080, pkt 25).

Warunkiem koniecznym do realizacji polityki przestrzennej Gminy Irządze, stosownie do przepisów prawa, jest uwzględnienie treści Planu 2020+ oraz wniosków i rekomendacji zawartych w Audycie krajobrazowym. Zarząd Województwa Śląskiego wskazał przyczyny zakwestionowania projektu planu ogólnego, jak również powiązał je z zakresem uzgodnienia tj. Planem 2020+ i Audytem krajobrazowym. Organ wykazał, że materia, której zarzuty dotyczą, mieści się w kompetencjach Organu współdziałającego i w wyznaczonym normatywnie zakresie dokonywanego przezeń uzgodnienia.

Brak zgodności projektu planu ogólnego z wnioskami i rekomendacjami wynikającymi z Audytu krajobrazowego we wskazanych powyżej obszarach winien skutkować wydaniem przez Zarząd Województwa rozstrzygnięcia odmawiającego uzgodnienia projektu planu ogólnego Gminy Irządze.

Mając powyższe na względzie Zarząd Województwa Śląskiego postanawia odmówić uzgodnienia przedmiotowego projektu planu ogólnego. Jednocześnie informuje, iż uzgodnienie projektu planu ogólnego może nastąpić po dokonaniu korekt wskazanych wyżej niezgodności wynikających z zapisów Audytu krajobrazowego województwa śląskiego i ponownym jego przedłożeniu do uzgodnienia.

Pouczenie

Na podstawie art. 141 Kodeksu postępowania administracyjnego na postanowienie przysługuje stronie zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach za pośrednictwem organu, który je wydał, w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Irządze
2. kopia a/a